

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 П 097141 12 Rev
Бања Лука, 24.1.2013. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Војислава Димитријевића, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља З.М. из Д., кога заступа пуномоћник Н.М., адвокат из Б.Л., Улица ..., против тужене РС, Министарство ..., коју заступа заступник по закону Правобранилаштво РС, Сједиште замјеника Бања Лука, ради заштите права из радног односа, одлучујући о ревизији тужитеља против рјешења Окружног суда у Бањој Луци бр. 71 0 П 097141 11 Гж од 31.10.2011. године, године, на сједници одржаној дана 24.01.2013. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизија се одбија.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеним рјешењем Основног суда у Бањој Луци бр. 71 0 П 097141 08 П од 28.1.2011. године, тужба тужитеља којом је тражио да се поништи рјешење туженог бр. 03/1-2-126-608 од 31.10.2001. године о престанку радног односа, те да се тужени обавезе да му на име неисплаћених плата за период од 15.11.2001. па до 1.1.2007. године исплати укупан износ од 32.393,72 КМ са законском затезном каматом на појединачне мјесечне износе на начин описан у изреци првостепеног рјешења, да изврши уплату доприноса код Фонда ПИО и здравственог осигурања за исти период, те да му исплати регрес за 2002., 2003., 2004., 2005. годину у укупном износу од 382,00 КМ са законском затезном каматом на појединачне годишње износе почев од 1.1. за претходну годину, је одбачена, те је тужитељ обавезан да туженој надокнади трошкове парничног поступка у износу од 1.125,00 КМ.

Другостепеним рјешењем Окружног суда у Бањој Луци бр. 71 0 П 097141 11 Гж од 31.10.2011. године, жалба тужитеља је одбијена и првостепено рјешење потврђено. Истовремено, одбијен је захтјев тужитеља за накнаду трошкова жалбеног поступка у износу од 375,00 КМ.

Благовремено изјављеном ревизијом другостепену одлуку побија тужитељ због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права са приједлогом да се побијано рјешење преиначи и тужбени захтјев усвоји.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија није основана.

Захтјевом из тужбе тужитељ је тражио да се поништи рјешење којим му је престао радни однос код тужене, те да се тужена обавезе да му исплати плате и друге накнаде за период од 15.11.2001. године, као дана престанка радног односа, па до 1.1.2007. године, као дана заснивања радног односа код новог послодавца, те да за исти период изврши уплату доприноса из области пензијског и здравственог осигурања.

У доказном поступку првостепени суд је утврдио: да је тужитељу радни однос престао рјешењем тужене бр. 03/1-2-126-68 од 31.10.2001. године; да је прије престанка радног односа тужитељ био упућен на привремено чекање до 17.4.2001. године са послова и задатака “помоћника командира СТ Д.-Служба специјализоване полиције”; да је тужитељ на рјешење о престанку радног односа уложио приговор дана 20.11.2001. године, препорученом пошиљком бр. 165, који је код тужене примљен дана 21.11.2001. године; да тужена није одлучила о приговору тужитеља и да је тужитељ предметну тужбу за заштиту права из радног односа поднио дана 25.1.2002. године; да тужена не располаже са подацима када је тужитељу тачно уручено рјешење о престанку радног односа.

На темељу тих чињеница првостепени суд је закључио да се на права и обавезе из радног односа тужитеља има примјенити Закон о радним односима у државним органима (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 11/94, 6/97 и 96/03 – даље ЗРОДО) и да је тужитељ био у обавези да се у складу са одредбом члана 37. тог закона обрати надлежном суду у року од 15 дана по протеку рока у којем је функционер био у обавези да одлучи о његовом приговору. Утврђујући да је у конкретном случају тај рок протекао дана 24.12.2001. године, имајући у виду да је тужитељ тужбу суду поднио дана 25.1.2002. године, првостепени суд је закључио да је тужитељ тужбу поднио по протеку законског рока прописаног наведеном одредбом и да је тиме изгубио право на судску заштиту. Слиједом тога, позивом на одредбе члана 1. и 37. ЗРОДО, тужбу тужитеља у предметној правној ствари је одбацио.

Одлучујући о жалби тужитеља, другостепени суд је прихватио чињенична утврђења првостепеног суда, као и закључак о неблаговремености поднесене тужбе, па је изјављену жалбу одбио и првостепену одлуку потврдио.

Одлука другостепеног суда је правилна и законита и ревизионим наводима није доведена у озбиљну сумњу.

Ревизиони наводи тужитеља се свode на то да су за разрјешење овог спора мјеродавне одредбе Закона о раду (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 38/00, 40/00, 47/02, 38/03, 66/03 и 20/07- даље: ЗР) и да се тиме процесне претпоставке за судску заштиту утврђују према том закону, који наводи нису основани.

Закон о унутрашњим пословима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 21/98, 18/99, 25/02 и 43/02), као посебан пропис који се примјењује на запослене у Министарству унутрашњих послова, не прописује услове и разлоге, нити поступак заштите права из радног односа. Према одредби члана 38. тог закона на раднике Министарства примјењују се прописи о републичкој управи, радним односима, здравственом, пензијском и инвалидском осигурању, ако овим законом није другачије одређено. У вријеме доношења оспореног рјешења није ступио на снагу Закон о административној служби у управи РС ("Службени гласник Републике Српске", бр. 16/02, 62/02, 38/03, 42/04, 49/06 и 20/07 – даље: ЗОАС), а тај закон није био на снази ни у вријеме подношења тужбе у овој парници.

Одредбом члана 1. ЗРОДО прописано је да се овим законом уређују права, обавезе и одговорности запослених у министарствима, посебним организацијама, судовима, јавним тужилаштвима, јавном правобранилаштву, органима за прекршаје и у службама НС, Предсједника Републике, Владе РС и Уставног суда Републике Српске, одређена права предсједника Републике, одређена права, обавезе и одговорности лица која бира и именује НС и која поставља Влада односно други надлежни орган.

Дана 15.11.2000. године на снагу је ступио ЗР, који је у одредби члана 166. прописао да ступањем тог закона престаје да важи Закон о радним односима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 25/93 до 10/98). Одредбом члана 4. ЗР прописано је да ће се одговарајуће одредбе тог закона примјенити и на раднике запослене у органима државне управе, правосуђа, унутрашњих послова, царинске службе и у другим државним органима и организацијама, уколико другим законом није другачије одређено.

Како је, дакле, по ступању на снагу ЗР остао на снази ЗРОДО, с обзиром на цитиране законске одредбе, у конкретном случају за оцјену благовремености поднесене тужбе су релевантне одредбе ЗРОДО, док ЗР има супсидијарну примјену.

У доказном поступку пред нижестепеним судовима утврђено је да је приговор против рјешења о престанку радног односа тужитељ поднио дана 20.11.2000. године и да тужена није донијела одлуку по том приговору, па је правилан закључак нижестепених судова да се од тог дана има рачунати рок за одлучивање по том приговору (15 дана од дана подношења приговора) и за подношење тужбе суду (15 дана по истеку рока за одлучивање о приговору), у складу са одредбом члана 37. став 3. и 6. ЗРОДО. Како је тужитељ предметну тужбу поднио дана 25.1.2002. године, то је правилан даљи закључак нижестепених судова да тужба тужитеља није поднесена у оквиру законом прописаног рока и да је неблаговремена.

Произлази, да је тужитељ пропустио строги преклузивни рок за судску заштиту из радног односа (члан 37. став 3. и 6. ЗРОДО) о којем суд води рачуна по службеној дужности, те пропуштањем којег је наступио и губитак самог права у материјално правном смислу. Слиједом тога нижестепени судови нису погријешили када су тужбу тужитеља одбацили.

Слиједом изложеног ревизиони наводи се показују неоснованим, па је изјављену ревизију ваљало одбити, примјеном одредбе члана 248. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09), у вези са одредбом члана 254. став 1. и 4. истог закона.

Предсједник вијећа
Биљана Томић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Амила Подрашчић